

Brandnetels

Poppen Oranjetipje 1

In het artikelje over de kleur van Oranjetipje-poppen in *Vlinders* 6^e jaargang nummer 2, werd bij mij de indruk gewekt dat de mannetjes uit bruine en de vrouwtjes uit groene poppen komen. Mogelijk komen er uit groene poppen alleen vrouwtjes, maar uit de bruine komen ze zeker ook. Enkele jaren geleden kweekte ik 22 poppen, waarbij eveneens twee groene exemplaren. Hieruit kreeg ik 14 mannetjes en 8 vrouwtjes. Er dient opgemerkt te worden dat mijn groene exemplaren in de loop van de winter bruin zijn geworden (zie *Vlinders* 3^e jaargang nummer 1), net als het ene exemplaar in voornoemd artikel dat een man opleverde.

Indertijd vermoedde ik dat deze 'groenen' nog een jaar langer pop zouden blijven, hetgeen dus niet zo bleek te zijn.

Ook de Koninginnepage heeft groene en bruine poppen (zie *Actie voor vlinders*, pagina 124) en bij de Doodshoofdvlinder schijnen zelfs af en toe geheel bruine rupsen voor te komen. Is bij deze soorten wel geslachtsgebondenheid aangetoond? Zijn deze kleurvarianten niet gewoon een manier om de overlevingsstrategie te vergroten?

Ben van As, Schiedam

Poppen Oranjetipje 2

Hierbij een reactie op de waarnemingen van de heer Wolters uit Maarssen. Eind mei 1990 hebben wij enkele eitjes van de Oranjetip op Pinksterbloem meegenomen uit de Hautes Fagnes. Drie van de vier eitjes kwamen uit en de rupsjes werden opgekweekt met Steenraket, waar onze tuin vol mee stond en waarop wij nog eens vijf rupsen vonden. Na drie tot vier weken hadden zes rupsen zich verpopt. Twee van onze rupsen uit de tuin waren waarschijnlijk geparasiteerd.

De poppen waren allemaal bruin; ze hebben de hele winter buiten gestaan, ook tijdens de vorstperiode, wel beschermd tegen regen en eventuele rovers. Begin april zijn alle zes poppen voorspoedig uitgekomen; er waren vier mannetjes en twee

vrouwtjes. Het verschil was enige tijd van tevoren al duidelijk te zien.

Van de zes vlinders was er een die eerst de voorvleugels oppompte en daarna pas de achtervleugels. De andere deden het tegelijkertijd. Dat de vleugels van de vrouwtjes slapper zouden zijn dan die van de mannetjes hebben wij niet geconstateerd. Dick en Babs Heijungs, Zutphen

Kleine vos komt in oktober uit de pop

In het begin van oktober 1990 ontdekte ik tot mijn verbazing een volgroeide rups van de Kleine vos (*Aglais urticae*). Dat vond ik toch wel bijzonder, want in mijn vlinderboeken staat dat je de rups maar tot in augustus kunt waarnemen. Ik denk dat het kwam door het warme weer in die periode. Ik heb de rups in een potje met brandnetels gedaan en die buiten neergezet, omdat ik behoorlijk nieuwsgierig was hoe het verder zou gaan met de rups. Daar kreeg ik al gauw antwoord op: de rups ging zich verpoppen. Maar het weer werd steeds slechter, er stond een harde wind en het regende soms. Helaas is de Kleine vos niet in staat om als pop te overwinteren. Het gevolg was dat de vlinder zich ontpopte op zaterdag 20 oktober, ondanks het koude herfstweer!

Ook ontdekte ik in een van die maanden een groep jonge rupsen van de Kleine vos, die zich tegoeed deden aan de laatste paar brandnetels.

Hoe was dat nu mogelijk? Zo laat in het jaar. Waarschijnlijk kijken die vlinders alleen maar of het warm weer is, en zo ja, dan paren ze en leggen ze eitjes. Dan krijg je dus tot gevolg dat je nog in oktober rupsen van de Kleine vos kunt vinden.

Maar als het weer slechter wordt (wat best begrijpelijk is in oktober), is er kans dat de rupsen en poppen sterven.

Daarom blijf ik het toch vreemd vinden...

Erik Kuipers (13 jaar), Zuidhorn